QAZAQ UNIVERSITETI

Апталық
1948 жылдың
20 сәуірінен
шыға бастады

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ АПТАЛЫҚ ГАЗЕТ | WWW.FARABI.UNIVERSITY | №7 (1920) 26 АҚПАН 2024 ЖЫЛ

Жас дарындарға ЖОЛ АШҚАН КӨРМЕ

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің 90 жылдығына арналған Digital Farabi II халықаралық форумы өтті.

Шараға ҚР ғылым және жоғары білім министрі Саясат Нұрбек, Алматы қаласы әкімінің орынбасары Арман Қырықбаев, Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Басқарма Төрағасы – Ректоры Жансейіт Түймебаев, бизнес өкілдері, отандық және шетелдік ғалымдар қатысты.

Ғылым және жоғары білім министрі Саясат Нұрбек онлайн байланыс арқылы сөз сөйлеп, форум жұмысының өзектілігін атап өтті. Министр өз сөзінде жасанды интеллектінің кәсіби қызметке сандық және сапалық әсерін талдайтын «ЖИ басқаратын автоматтандырылған әлемдегі кеңейтілген жұмыс» бойынша IBM есебінің деректерін ұсынды.

«Соңғы бес жылда 27 ел жасанды интеллектіні дамытудың өзіндік тұжырымдамасын әзірледі. Ел Президенті осы бағытқа басымдық беруді тапсырды. Есептің екі негізгі қорытындысы: біріншісі – жасанды интеллект төңкерісі болды, екіншісі – алгоритмдер адамдарды тікелей алмастыра алмайды. Жасанды интеллектіні, жаңа технологияларды игерген мамандар ЖИ мүмкіндіктерін пайдалануға мүмкіндіктері мен ресурстары жоқ адамдарды еңбек нарығынан ығыстыра бастайды», – деді министр.

Жалғасы 2-бетте

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Басқарма Төрағасы – Ректоры Жансейіт Түймебаев ҚР Ұлттық ғылым академиясының президенті Ақылбек Күрішбаевпен кездесті.

ҚазҰУ мен ҰҒА байланысы арта түседі

Жүздесуде Жансейіт Түймебаев академия басшысына ҚазҰУ-дың ғылыми инфрақұрылымын таныстырып, оқу ордасының ғалымдары әзірлеген инновациялық жобаларға тоқталды. Өз сөзінде ректор жас ғалымдарды даярлауда, ғылыми жобаларды дамытуда, ғалымдардың тәжірибесін жетілдіруде ҚазҰУ мен ҰҒА бірлесіп жұмыс істеуі қажет екенін жеткізді. Университет басшысы аталған жұмыстарды жүзеге асыруда екі тараптың әлеуеті мол екенін баса айтты.

Өз кезегінде ҚР Ұлттық ғылым академиясының президенті Ақылбек Күрішбаев серіктестікті дамытуға бағытталған барлық бастамаларды қолдайтынын жеткізіп, болашақта университет пен академия арасындағы қарым-қатынастың артатынына сенім білдірді.

Нұрсұлтан БАЗАРБАЙҰЛЫ

Ғылымдағы жас көшбасшылар отырысы өтті

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінде ҚР Ұлттық ғылым академиясы жас көшбасшыларының отырысы өтті.

Жиынға ҚР ғылым және жоғары білім министрі Саясат Нұрбек, Ұлттық ғылым академиясының президенті Ақылбек Күрішбаев, Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Басқарма Төрағасы – Ректоры Жансейіт Түймебаев, ҚР Президентінің жанындағы Ұлттық құрылтай мен Ғылым және технологиялар жөніндегі ұлттық кеңестің мүшелері, жоғары оқу орындарының және ҒЗИ-дың жас ғалымдары қатысты.

Жалғасы 2-бетте

3-бет

Студент ақылды балдақ құрастырды

4-бет

Аманжол ҚАЛЫШ:

Біздің буын ғылымды ешкімнен қызғанбайды

5-бет

Айжаз ШЕЙХ:

Университет ұжымының кәсіби деңгейіне тәнтімін

Жас дарындарға жол ашқан көрме

Соңы. Басы 1-бетте

Өз кезегінде Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Басқарма Төрағасы – Ректоры Жансейіт Түймебаев: «Әлем қазірдің өзінде жасанды интеллект дәуірінде өмір сүріп жатыр. Мемлекет басшысы атап өткендей, алдымызға қойылған негізгі міндеттер – «цифрлық теңсіздікті» барынша азайту және «цифрлық агломерацияны» ілгерілету. Бұл әсіресе географиялық жағынан ірі мемлекет болып отырған Қазақстанда аса өзекті. Экономика мен қауіпсіздік, медицина, білім, өмірдің барлық салаларына жаңа технологияларды енгізіп дамыту мен интеграциялау кезінде осыны ескеру маңызды», – деп атап өтті.

Форум аясында ғылыми-инновациялық көрме ұйымдастырылып, ҚазҰУ-дың ғалымдары мен студенттері және «Stem» орталықтарындағы оқушылар өздерінің ғылыми әзірлемелері мен стартаптарын ұсынды.

параттарды жедел қабылдауды үйренеді. Алдағы уақытта жоба авторлары мобильді қосымшаға логопедтердің видеодәрістерін енгізуді жоспарлап отыр. Болашақта мобильді қосымша толық біткеннен кейін ата-аналар тегін пайдалана алады.

ҚазҰУ-дың жас ғалымдары ұсынған жобаның бірі – «Интеллектуалды автоматтандырылған ақылды жылыжай». Бұл ақылды жылыжай дақылдарды өсіру процесін жеңілдетіп қана қоймай, адамдардың жұмысын барынша азайтады. Ягни өсімдіктерді қажетті кезде ғана суару үшін және ауа температурасын қадағалау мақсатында арнайы датчиктер орнатылған. Аталған датчиктер арқылы жылыжайдағы жұмыстар заманауи технологиялардың көмегімен жүзеге асады. Жобаны жетілдіру барысында студенттер жан-жақты ізденіп, энергия көзін күн панельдерінен алған. ҚазҰУ-дың 3-курс студенті, жоба авторларының бірі Гүлнұр Құдайбергенованың сөзінше, мұндай ғылыми жоба әлемдік практикада бар көрі-

неді. Ал Қазақстанда ақылды жылыжайдың баламалары болғанымен, олар толық жүзеге асырылмаған.

Шараның мақсаты – жас ғалымдардың инновациялық жобаларын іске асыруға қолдау көрсету және нарыққа шығуына жәрдемдесу.

Келушілер назарына 20-дан астам инновациялық жоба ұсынылды.

Солардың қатарында университет ғалымы Диана Рахимова сөйлеу қабілеті нашар балаларға арналған қазақ тіліндегі мобильді қосымшаны таныстырды. Жобаның мақсаты – жасанды интеллектіні пайдалана отырып, оқу және жазу әдісі арқылы балалардың сөйлеу қабілетін жетілдіру және дамыту. Ғалым дайындаған ғылыми жобаның арқасында балалар тез сөйлеуді және ақ-

Оқу ордасында ұйымдастырылған көрменің арқасында келушілер жас ғалымдардың ғылыми-инновациялық жобаларымен толығырақ танысуға мүмкіндік алды.

Сондай-ақ форум аясында бос жұмыс орындарының жәрмеңкесі өтті. Жәрмеңкеге барлығы 35-тен астам ірі компаниялар мен ұйымдар қатысты. Жұмыс берушілер студенттерге әртүрлі саладағы бос жұмыс орындарының кең таңдауын ұсынды.

Нұрсұлтан ЖЕКСЕНБАЕВ

Ғылымдағы жас көшбасшылар отырысы өтті

Соңы. Басы 1-бетте

Отырыс барысында жетекші жас ғалымдар ғылыми экожүйені дамыту және ғылыми зерттеулердің басым бағыттары бойынша өз идеяларымен бөлісті. Сондай-ақ жас ғалымдардың ғылымдағы рөлін арттыру және оларды әлеуметтік қолдау шаралары туралы өз ұсыныстарын ортаға салды.

Іс-шараны Ұлттық ғылым академиясының президенті Ақылбек Күрішбаев ашты. «Ұлттық ғылым академиясының басты міндеті – ел экономикасының дамуына үлес қосуға қабілетті және дарынды жастарды тарту орталығына айналу. Академияның қызметін одан әрі дамытуда және жетілдіруде жас ғалымдардың пікірі біз үшін маңызды. Түйткілді мәселелердің барлығын бүгінгі жиында талқылайтын боламыз. Академия басшысы ретінде жас ғалымдардың өз ұсыныстарын жеткізіп қана қоймай, ғылыми саладағы өзекті мәселелерді шешуге тікелей қатысқанын қалаймын», – деді Ақылбек Күрішбаев.

Сөз соңында академия президенті ҚР ҰҒА жанынан алғаш рет Жас ғалымдар кеңесінің құрылғанын жеткізді. Кеңес еліміздің жас ғалымдарын біріктіретін және өз қызметі үшін барлық қажетті өкілеттіктерге ие беделді ұйымға айналады.

ҚР ғылым және жоғары білім министрі Саясат Нұрбек сөз сөйлеп, ЖОО-лардағы ғалымдардың рөлі күннен-күнге артып жатқанын айтты. Бүгінде елімізде ғалымдардың саны 22 мыңнан асатынын жеткізді.

Өз кезегінде Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ ректоры құрметті қонақтарды қарсы ала отырып, оқу ордасында жас ғалымдарға жағдай жасау және олардың мүмкіндіктерін арттыру бойынша жүйелі жұмыстар жүргізіліп жатқанын атап өтті.

«Бүгінде ҚазҰУ-да 40 жасқа дейінгі 300-ден астам жас ғалым жұмыс істейді. Көпшілігі әлемнің жетекші университеттері мен орталықтарында ғылыми тағылымдамадан өтті. Университетте Жас ғалымдар кеңесі нәтижелі жұмыс атқарып келеді. ҚазҰУ-ға зерттеу университеті мәртебесі берілгеннен бастап университеттік ғылымды дамытуға ерекше көңіл бөлініп келеді. Университет ғылымынан түскен табыс соңғы үш жылда екі есеге артып, 8,5 млрд теңгені құрады», – деді Жансейіт Түймебаев.

Кездесуде ғалымдар сөз сөйлеп, ғылымды дамытуға бағытталған бірқатар ұсыныстарын жеткізді.

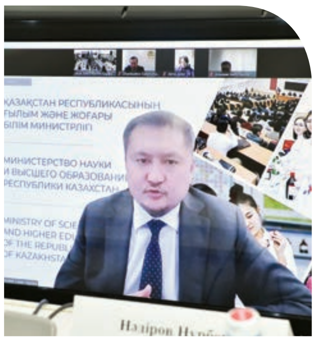

Света ӘБІЛҒАЗЫҚЫЗЫ

Психологиялық ғылым терминдерін қалыптастырушы

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-да университеттің 90 жылдығы аясында мемлекет және қоғам қайраткері, дипломат, академик Төлеген Тәжібаевтың ғылыми мұрасын зерттеуге арналған халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция өтті.

«Қазақстанның ғылым және білім беру жүйесі: даму жолдары мен перспективалары» тақырыбында өткен конференция аясында Т.Тәжібаевтың ғылыми еңбектерінің көрмесі ұйымдастырылып, ғалымның өмірі мен қызметі туралы фильм көрсетілді.

«Төлеген Тәжібаев 1947 жылдан 1953 жылға дейін С.Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университетінің ректоры қызметін атқарды (қазіргі ҚазҰУ). Ғылыми жұмыспен мемлекеттік қызметті ұштастырып, елдің дамуына зор үлес қосты. Педагогика, психология саласында іргелі зерттеулер жүргізіп, ізбасар шәкірттер тәрбиеледі. Қазақ тіліндегі психологиялық ғылым терминдерінің қалыптасуына елеулі үлес қосып, өзінің ғылыми мектебін қалыптастырды», – деді Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Басқарма Төрағасы – Ректоры Жансейіт Түймебаев.

Ғылыми басқосуда Үндістанның Қазақстандағы елшісі Свапнил Шарад Котхаваде, ҚР Президенті жанындағы Мемлекеттік басқару академиясының директоры Зулфухар Гаипов және т.б. сөз сөйледі.

Конференция барысында көрнекті ғалым, ҚазҰУ ардагері Жолмұхан Түрікпенұлы мен ҚазҰУ профессоры Алмасбек Мәуленовтің академик Төлеген Тәжібаев туралы жазған «Заңғар тұлға» атты кітабының тұсаукесері өтті.

Гүл ҚҰТТЫБЕКҚЫЗЫ

WWW.FARABI.UNIVERSITY №7 (1920) 26.02.2024 ЖЫЛ АПТАЛЫҚ 1948 ЖЫЛДЫҢ 20 СӘУІРІНЕН ШЫҒА БАСТАДЫ

Халықаралық қатынастардың жаңа геосаяси жағдайдағы өзекті мәселелері талқыланды

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінде «Халықаралық қатынастардың жаңа геосаяси шынайылығындағы өзекті мәселелері» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция өтті.

Шара халықаралық қатынастар факультетінің іргетасын қалаушы, еліміздегі «Халықаралық қатынастар» мамандығын алғаш рет жүзеге асырған профессор, ғалым Жарас Ибрашевтың 95 жылдығына арналды.

Айтулы датаға орай, халықаралық қатынастар факультетінде Жарас Ибрашев атындағы аудитория жаңартылып, қайта ашылды.

Халықаралық конференцияның мақсаты – Қазақстанның сыртқы саясатындағы түйткілді мәселелерді, халықаралық құқық, әлемдік экономика, дипломатиялық аударма саласына қатысты мәселелерді талқылау.

Жиынға Алматы қаласы әкімінің орынбасары Арман Қырықбаев, Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Басқарма Төрағасы – Ректоры Жансейіт Түймебаев, ҚР Сыртқы істер министрлігінің өкілдері, отандық және шетелдік сарапшылар мен ғалымдар қатысты.

Конференцияда Алматы қаласы әкімінің орынбасары Арман Қырықбаев Қазақстан Республикасының мемлекеттік кеңесшісі Ерлан Қариннің құттықтау хатын оқып берді. Хатта: «Жарас Омарұлы халықаралық қатынастар теориясын терең зерттеп, осы саланы дамытуға зор үлес қосты. Еліміздегі білім жүйесін жетілдіруге саналы ғұмырын арнап, іргелі еңбектер жазды. Оның бастамасымен Қазақстанда тұңғыш рет Халықаралық қатынастар кафедрасы ашылды. Ол жарты ғасырдан астам уақыт Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-да абыройлы қызмет атқарып, әріптестерінің зор құрметіне бөленді. Ғалымның мол мұрасы алдағы уақытта да ел игілігі үшін қызмет ете береді деп сенемін», – делінген.

Өз кезегінде ҚазҰУ басшысы Жансейіт Түймебаев қажырлы еңбегі мен зерттеулерінің арқасында отандық дипломаттардың үлкен мектебі қалыптасқанын атап өтті.

«Жарас Омарұлы – Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың түлегі. Профессор 100-ден астам ғылыми зерттеу мақаласының және бес монографияның авторы. Жарас Ибрашевтың ғылыми жетекшілігімен Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев, Асқар Мусинов және басқа да танымал дипломаттар мен мемлекет қайраткерлері диссертация қорғады. Көрнекті ғалым 35 ғылым кандидаты мен 10 ғылым докторын дайындап, ізбасар шәкірттер тәрбиеледі. Халықаралық қатынастар, еуропалық интеграция, ұлттық дипломатия мәселелерін терең зерттеді. Францустанушы, еуропалық және еуразиялық мәселелерді зерттеушілер ғылыми мектебінің көшін бастады. 1992 жылы ҚазҰУ-да Халықаралық қатынастар және Қазақстанның сыртқы саясаты кафедрасының негізін қалады», – деді ректор.

Конференция барысында отандық және шетелдік ғалымдар, сарапшылар сөз сөйлеп, өз пікірлерін ортаға салды.

Гүл БАЯНДИНА

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің делегациясы Ұлы Петр атындағы Санкт-Петербург политехникалық университетінің 125 жылдығына арналған ғылыми апталыққа қатысты.

Санкт-Петербург университетімен серіктестік

Ұлы Петр атындағы Санкт-Петербург политехникалық университеті – Ресейдің жетекші жоғары оқу орындарының бірі. 1899 жылы негізі қаланған оқу ордасында бүгінде 35 мыңнан астам студент білім алады. Оның 6 мыңнан астамы шетелден келген. Білім алушы жастарға 2000-нан астам оқытушы-профессорлар дәріс береді.

Ғылыми апталыққа ЖОО ректорлары, академик-ғалымдар, ғылыми-зерттеу институттарының басшылары шақырылған. Апталықтың ашылу салтанатында Санкт-Петербург политехникалық университетінің ректоры Андрей Рудской сөз сөйлеп, білім ордасының 125 жылда жеткен жетістіктерімен таныстырды.

Сапар барысында Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Басқарма Төрағасы – Ректоры Жансейіт Түймебаев бастаған делегация Санкт-Петербург политехникалық университетінің және Өнеркәсіптік менеджмент, экономика және сауда институты жоғары бизнес-инжиниринг мектебінің ғылыми инфрақұрылымымен танысып, басшылығымен кездесті. Жүздесуде ғылым мен технология саласындағы серіктестікті дамыту бойынша пікір алмасты.

Кездесуде тараптар бірлескен зерттеу орталығын ашуға, сондай-ақ магистранттар мен докторанттарды ғылыми жобаларға тарту үшін ортақ ғылыми семинарлар өткізуге уағдаласты.

Айнұр АҚЫНБАЕВА

Қытай ғалымдарымен ортақ жобалар іске асады

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-ға бірлесен зертхана ашу мәселесін талқылау үшін ҚХР Ғылым академиясының Шыңжаң экология және география институтының делегациясы келді.

Басқарма мүшесі – ғылыми-инновациялық қызмет жөніндегі проректор Жәмила Айтжанова Қытай делегациясына қаңтар айының соңында Үрімжі қаласында ҚазҰУ-дың ғылыми-инновациялық көрмесін ұйымдастыруға қолдау көрсеткендері үшін алғысын білдірді.

ҚХР Ғылым академиясының Шыңжаң экология және география институтының делегациясымен кездесу барысында «Қашықтан зондтау технологиялары және оларды қолдану жөніндегі Қазақстан – Қытай бірлескен зертханасы» үшін ғимаратты дайындау және оны ашу мерзімін және басқа да мәселелер талқыланды.

Тараптар сондай-ақ Belt and Road Initiative шеңберінде «Табиғи ресурстарды қашықтан мониторингілеудің типтік технологиясын бірлесіп әзірлеу және қолдануды көрсету» атты бірлескен халықаралық жоба бойынша сұрақтарды саралады.

Нұрсұлтан ЖЕКСЕНБАЕВ

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің жас ғалымы карттарға арналған ақылды және көпфункционалды балдақ құрастырып шығарды.

Студент ақылды балдақ құрастырды

Университеттің 1-курс студенті Ерзат Мырзахан ойлап тапқан құрал егде жастағы адамдардың баспалдаққа көтерілуін жеңілдетеді. Яғни қарт адамдар екі бұранда арқылы баспалдақ тұтқасын қысып, жоғары қабатқа шыға алады.

«Құралдың басты ерекшелігі – мұнда GPS орнатылған. Яғни балалары мен ағайын-туыстары қарт анасының немесе әкесінің қайда жүргенін телефондары қосымша арқылы біле алады. Егер де қарт адам кешеде құлап қалған болса, балаларының ұялы телефонына хабарлама келеді. Сондай-ақ аталған балдаққа арнайы лазерлік шам қойылған. Бұл алдағы бөгеттерді, кедергілерді анықтап, қарт адамға дыбыстық белгі береді», – дейді жоба жетекшісі Ерзат Мырзахан.

Бұдан бөлек, балдаққа радио және түнгі уақытта жүру үшін арнайы жарық орнатылған. Балдақтың жалпы салмағы – 300-400 грамм, ал ұзындығы 1 метрге дейін созылады.

Жас ғалымның айтуынша, балдақ арзан құрылғылардан жасалғандықтан, оның нарықтағы бағасы да төмен.

Нұрсұлтан БАЗАРБАЙҰЛЫ

Аманжол ҚАЛЫШ, тарих ғылымының докторы, профессор:

Біздің буын ғылымды ешкімнен қызғанбайды

– Аманжол Боранбайұлы, тарихқа құштарлығыңыз балалық шақтан басталған сияқты. Оған не әсер етті?

– Дұрыс айтып отырсыз, жалпы, тарихқа балалығымнан қызықтым. Тіпті құштар болдым десем, артық айтқандық емес. Алғашқы қауымдық құрылыс, адамзаттың жаратылысы – бәріне ынтызар болып өстім. Өткен ғасырдың 50-60 жылдары, мен төртінші сыныпта оқып жүргенімде, әлемде 150-160 мемлекет болды, соның бәрін, астанасымен қоса, жатқа білетінмін. Өзіме қызық болған соң, қолға түскен газет-кітапты көп оқитынмын. Кішкентайымнан алғыр едім, сабақты жақсы оқыдым, 4-5 кластарда жаңа сабақты алдын ала оқып, меңгеріп алатынмын. Мұным ұстаздарыма да ұнайтын, озат оқушыны олар сыныптастарыма үлгі етіп, кейде өтпеген жаңа сабақты да айтқызып қоюшы еді. Оның үстіне үлкендердің де әңгімесінен қалыс қалмайтынмын.

Осы ҚазҰУ-дың тарих факультетін бітірген нағашы апам бар еді. Сол кісі алғаш «Алтын адамды» тапқан ғалым Кемел Әкішұлымен бірге оқыған, оның да көп әңгімесін естідім. Өзімнің ата-анам да өте тағдырлы ғұмыр кешті. Әкем үш жасында жетім қалды, 1939 жылы Фин соғысына кетіп, содан аман-есен келді. Шешем Павлодардың, атақты Баянауылдың қызы еді. Атамыз көзі ашық, белсенді, дәулескер күйші болған. Жиырмасыншы жылдары басталған ашаршылық, одан кейінгі зобалаң, репрессия кезінде, өздеріңіз білесіздер, ел-жұрт бас сауғалап, жан-жаққа қашты. Жетісу өңірі негізінен Қытайға, Орталық Қазақстан Ресейге, оңтүстік өңір өзбек, қарақалпақ жеріне, батыс өлке Түрікменстан, Ауғанстан асып, Иран жаққа босып кетті. Аштық жылдары тек малмен күнелткен Батыс және Орталық Қазақстан жеріндегі 100 қазақтың 70-і аштан қырылған. Қазіргі Өзбекстанның өзінде кемінде 3 миллионнан 5 миллионға дейін қазақ өзбек болып жазылып кеткен.

Біздің туыстарымыз да осы өзбек, қарақалпақ, түрікмен жеріне өтіп кеткен екен. Содан бала кезімізде олар ауылға қыдырып келеді, әңгімелерін айтады. Әкем мені сол жаққа ағайындарға апарушы еді, олардың ұлттық салт-дәстүрді берік ұстағаны сондай – қазақтың текемет-сырмағы, алаша-кілемі – бәрі-бәрі болатын. Осы күні ойлап қарасам, әкем мені ұлттық болмыстан, санадан, дәстүр мен мәдениеттен ажырап қалмасын деп осылай тәрбиелепті. Әйтпесе мен өскен өңір Ақтөбе облысы кеңес кезінде өзге ұлты басым аймақ болды. Тәуелсіздік алмағанымызда осы күні орыс болып кетер ме едік, қайтер едік? Міне, осы жағдайдың бәрі ықпал етіп, төртінші-бесінші сыныпқа келгенде тарихшы боламын деп шешкен едім.

– Содан ҚазМУ-ға оқуға түсуді армандадыңыз...

– Иә, ол кезде мен ҚазМУ-ды қайдан білейін, әйтеуір, Алматыда оқимын дейтінмін. Құдай аузыма салды ма, кейін сегізінші сыныпқа келгенде, Ақтөбенің Хромтау ауданының Кекілтау стансасында оқып жүргенімде Алматыда, ҚазМУ-да оқимын деп түбегейлі шештім. Ол кезде жоғары оқу орнына түсу өте қиын. Байқау өте жоғары. Осыны ескерген ата-анам мені Орынбордың Ор қаласына 9-10 сыныпты оқуға жіберді. О, ол кездің білімі қандай еді, шіркін. Біз орта мектепті үш сынып бітірдік, сол үш сыныптан бірде-бір оқушы «Алтын белгі» алған жоқ. Білімге қойылатын талап өте күшті-тін. Мен оқыған мектеп-интернатты әділет министрі болған, кейін заң академиясын ашқан атақты Нағашыбай Шайкенов бітірген еді. Кейін оның інісі Барлық Амангелдіұлы да осы Ор қаласындағы сол білім ордасын бітірді. Ол қырғыз елінде қалалық оқу білімінің басшысы қызметін атқарды, осы елдің Алматыдағы бас консулы да болды, міне, мен де білімге талап өте жоғары жерде білім алдым. Ақыры Алматыға келіп, өзім армандаған ҚазМУ-ға 23 балл жинап оқуға түстім. Өзімше «сабақты жақсы оқимын, бұзықтық жасамаймын» деп ант қабылдадым. Сағат 8-ден 1-ге дейін сабақ, екіден кешкі 9.30-ға дейін Пушкин атындағы кітапханаға барып сабақ оқимын. Сонда терезеге қарап отырып, ауылды аңсаймын. «Оқуға түсе алмай қалған достарым ауылда қалды, теміржолда ауыр жұмыс істейді, ал мен Алматының төрінде, ҚазМУ-да оқып жатырмын» деген ой кеудемді қуанышқа толтыратын еді. Қас қарайғанша кітап оқимын. Кей күндері кітапханашылар қуып шығады. Біз білімге осылай құштар болдық.

– «Елу жылда – ел жаңа» дейсіз ғой...

– Ол кезде енді кітап та, оқулық та тапшы. Қазір ғой, оқимын деген жасқа бәрі бар. Компьютерде ақпарат тұнып тұр. Әлі есімде, тарихтан бір-екі оқулық болды. Кітапханаға кім бірінші барады, соның қолына алдымен түседі. Конспекті жасаймыз, керек жерін түртіп аламыз дегендей. Түнгі бірге дейін кітап оқығанда мен біреу үшін емес, өзім үшін оқыдым. Шіркін, біздің кезіміздегі ұстаздар, ғалымдар, басшылар қандай еді... Шетінен өз саласының ұста, зергері еді ғой. Шыны керек, біз де оларды пір тұттық. Ректорымыз Өмірбек Арсланұлы қандай азамат еді! Үлкен ғалым, білікті басшымыз студенттердің де, оқытушының да жағдайын жасап жүретін. Ол кісінің алдындағы Закарин деген ректорымыз ерекше білгір, байсалды, ұстамды кісі еді. Осы ҚазҰУ қалашығының жобасын жасаған адам, кейін оны Ө.Жолдасбеков жалғастырды. Қандай ерекше тұлғалы азаматтар еді, қазір сол кісілерді қимастықпен еске аламын.

Атақты экономист Яхия Әубәкіров қандай білімді, салиқалы ғалым еді. Ол кісі қайбір жылдары проректор қызметін атқарды. Танымал пианист, Құрманғазы атындағы консерваторияның ректоры болған Жания Әубәкірованың әкесі. Тарих факультетін басқарған Дина Дулатова деген ғажап ұстазымыз болды. Осы кісілердің тәрбиесін алып, білімін меңгерген бізде, сірә, арман жоқ шығар. Дина Дулатова апайымыздың анасы Зейнеп Мұқаметжанова 50-60 жылдары атақты №12 мектептің директоры болған. Сондай зиялы отбасынан шыққан Дина апайымыз мықты менеджер еді. Ондай тиянақты, жанашыр ұстаздар осы күні кемде-кем-ау. Сол кезде факультеттің студенттерін өзі бас болып, Мәскеу музейлерінен, атақты Эрмитаждан тәжірибеден өткізуші еді. Біздің тарих факультетінде қыздар өте көп оқыды, жігіттер аз болушы еді. Түрлі байқауларда 12-13 орында жүретін едік. Дина Дулатова өзінің кәсіби білгірлігі арқасында факультетті 4-5 орынға дейін көтерді. Сосын сол кездің білім алушылары «өзімнің университетіме, факультетіме үлесімді қалай қосам» деп ойланып жүретінбіз. Мен өзім аса өнерпаз бола қоймадым, содан 1-курста оқып жүргенімде факультеттің абыройын асыруға үлес қосқым келіп, ешкімге айтпай, көлемі 4/5, тушьпен бояп, әдемілеп панно жасадым. Оның жиегін ағашпен көмкердім. Содан оны байқау болып жатқан күні алып келдім. Сондағы ұстаздарымның қуанғаны әлі күнге дейін көз алдымда тұр. Қандай бақытты күндер еді, шіркін. Мен осының бәрін неге айтып отырмын? Қазір өзі рухани құндылықтардың құны түскен заман болды ғой. Жастар білсін, өткеннен өнеге алсын деген ниетпен айтып отырмын.

> **Ғылым жолы – ауыр жол. Сондықтан оған екінің бірі бара бермейді. Біздің ерекшелігіміз – ғылыми-зерттеу университеті болғандықтан, жастарды ғылымға тартуымыз керек.**

– Алаш шежіресін жазып, елдегі этникалық топтың мәдениетін, этнографиясын зерттедіңіз. Жастар бұл тақырыптарға қызыға ма?

– Студент кезімде тарих факультеті комсомал ұйымының төрағасы, университеттің комсомал ұйымы төрағасының орынбасары, құрылыс отрядының комиссары болдым. Қазіргі Экономика және жоғары бизнес мектебі, заң факультеті отырған ғимараттың құрылысын осы өзіміздің студент жастар құрылыс отряды салдық. В.Ленин атындағы шәкіртақы алдым. Студент кезімде «Құрмет» белгісіне ұсынды. Ол кезде өзін-өзі басқару деген болды. Студенттердің стипендия, жатақхана мәселесін кәсіподақ ұйымымен бірге шешетінбіз. Жәкен Таймағамбетов деген ұстазымыз болды, спорт, музыка саласындағы студенттер университеттің атын шығарып жүр ғой деп, олар «үштік» баға алып қалса да, жоғары шәкіртақы қоятынбыз. Осының бәрі қазір айтсаң ертегі сияқты. Небір ғажап күндер өтті ғой бастан...

Кейін Ш.Уәлиханов атындағы Тарих және этнография ғылыми-зерттеу институтына аспирантураға түстім. 15 жыл ғылыми жұмыспен айналыстым. Ол кезде техника, жабдық қат. Біздің ғылыми экспедицияларымыз АҚШ, Жапонияға дейін барды. Көп тәжірибе жинадық. Әл-Фараби атындағы университеттен тығыз байланыста болдық. Қазақстандағы этникалық топты зерттедім. Олардың мәдениетінде қандай өзгеріс болып жатыр, қазақ халқы олардың дамуына қандай ықпал етуде, соны зерттедім. 1992 жылы Дина Дулатова апайым университетке шақырып, содан ауысып келдім. Сол жылдары да алдымызда жастарды ғылымға тарту міндеті тұрды. Отбасы мен неке мәселесін жаңа әдіспен зерттедім. Кеңес кезіндегі саясатты білесіздер, сыртқа, Ресейге, Қытайға, Түркияға, Иран мен Ауғанстанға босып кеткен көшті бізге сатқын ретінде көрсетті. Өзіміздің тарихи этнографиямыздың шындығын зерттедік. Шетелдегі қазақ диаспорасы елге қалай келіп жатқанын қаузадық.

Бір қызық айтайын сіздерге, 90-жылдары Маңғыстау өңірінде, Жаңаөзенде Ираннан келген зиялы қазақтармен таныстық. Ол кезде Ираннан тарихи Отанға қайтуға аса рұқсат жоқ, елге келу үшін футболдан команда құрып, солай келген екен. Марат Мұқановпен қандастарымыз елге қалай келді, жергілікті жерге қалай бейімделіп жатыр, осы мәселені зерттедік. Қазақ тарихы мен этнографиясы кафедрасы қалталы зиялы қазақтарды тартып, «Алаш» тарихи-зерттеу орталығын құрдық. Оған марқұм Талас Омарбек ағамыз бас болып, Х.Қабжалелов қолдап көп еңбек сіңірді. Осы орталықта «Алаш» шежіресін жазуға қатыстым.

Ғылым жолы – ауыр жол. Сондықтан оған екінің бірі бара бермейді. Біздің ерекшелігіміз – ғылыми-зерттеу университеті болғандықтан, жастарды ғылымға тартуымыз керек. Жастарға ғылыммен айналысатындай жағдай жасауға тиістіміз. Дәрісті екінің бірі оқиды, ал ғылыммен кез келген адам айналыса алмайды. Сондықтан ғылымға бет бұрған жастарға құшағымыз қашанда ашық. Олардан бойдағы білімді, тәжірибемізді аямаймыз. Оқулықтардан тыс білімді меңгеріп, яғни көрген-білген, түйгенімізді бергіміз келеді. Біз оқыған жылдары қазақ, орыс бөлімі деп бөлінбейтінбіз. Қазақша шыққан кітаптарды орыс бөлімінің студенттері оқитын, орысша кітапты қазақша білім алатындар оқитын. Гоголь көшесінің бойындағы «Букинист» кітап дүкеніне апта сайын барамыз, өткізген кітаптарды таласа алатынбыз. Міне, сол кітап дүкенінен қазіргі ректорымыз Жансейіт Қансейітұлын жиі көретін едім. Бірде барып қалсам, XIX ғасырдағы орыс классигінің кітабын алып жатыр екен. Сол кезде қазақ бөлімінің жігіттері орысша көп оқитын еді. Біз сияқты орыс тобының жігіттері қазақша оқитынбыз. Осылай университеттен мықты тәлім-тәрбие алғанбыз.

Біздің бойымызда ғылымға деген қызғаныш жоқ, барымызбен бөлісеміз. Әңгімемнің соңында өзімді мазалайтын бір оймен бөліссем деймін. Қазіргі жастар білім алады да, өз мамандығы бойынша жұмыс істемейді. Батыста, Жапонияда жұрт алған білімін өмірінің соңына дейін қолданады. Бізде олай емес. Мысалы, оның ішінде өз балаларым да бар, басқа салаға ауысып кетті. Химик пе, өмірінің соңына дейін осы саланы қаузасын, математик те солай болсын. Жалпы, мен тарих, заң саласындағы династияға қарсымын. Шахтерлардың, ауыл шаруашылығы, т.б. салалардың династиясы болса болсын, ал тарихқа келгенде қарсымын. Әр адам көз майын тауысып алған білімін өмірінің соңына дейін игілігіне жаратса, одан өзі де, қоғам да пайда табады.

– Әңгімеңізге рақмет.

Сұхбатты жүргізген Гүлзат НҰРМОЛДАҚЫЗЫ

Профессор Айжаз ШЕЙХ:

Университет ұжымының кәсіби деңгейіне тәнтімін

Жас ғалымдардың білімін шыңдап, ғылымдағы тәжірибесін жетілдіруде шетелдік ғалымдардың тәжірибе алмасуы университеттің елдегі және халықаралық ғылыми қоғамдастықтағы бет-бейнесі мен орнын нығайтуға оң ықпал жасамақ. Жаһандық стандарттарға сай сапалы мамандар даярлау – оқу ордасының басты міндеттерінің бірі. Осы мақсат аясында Экономика және бизнес жоғары мектебі жыл сайын магистранттар мен докторанттарға дәріс оқуға шетелдік профессорларды шақыруда. Финляндияның Йювяскюля университетінің профессоры Айжаз Шейх өз тәжірибесімен бөлісті.

ҚазҰУ студенттеріне сапалы білім беруімен әйгілі. ҚазҰУ халықаралық академиялық институттармен және ғылыми орталықтармен тығыз байланыста, бұл оның бағдарламаларының бүгінгі жаһандық экономиканың қажеттіліктеріне сай болуын қамтамасыз етуге көмектеспек.

Доктор Айжаз – «E-Business Research International» журналының редакциялық шолу кеңесінің мүшесі және арнайы шығарылымның редакторы. Финляндияда және басқа елдерде он бес жылдан астам университет деңгейінде оқытушылық және бес жылға жуық ғылыми зерттеулерде елеулі тәжірибесі бар. Ол Қазақстан, Финляндия, Швеция, Норвегия, АҚШ, Оңтүстік Африка, Иран, Сауд Арабиясы және Гана елдерімен халықаралық ғылыми ынтымақтастық байланыста. Бес жыл уақыт аралығында 350-ден астам дәйексөздері бар әйгілі ISI индекстелген журналдарында жарияланымдары мен конференция материалдары жарық көрді. Профессордың академиялық мамандығына цифрлық маркетинг, мобильді қаржылық қызметтер және ортақ цифрлық экономика т.б. тақырыптар арқау болуда. Ғалым ҚазҰУ-ға келгендегі алғашқы әсерін суреттеп берді.

– Алматы – жаһандық һәм дәстүрді үйлестірген қайнаған қала. Алатауды бауырлай орын тепкен шаһардың әйдік ғимараттары, көне мешіттері мен сәулетті сарайлары таңғалдыратын көрініске толы. Ал сайбақтарды қалалық өмірдің қарбалас қарқынынан демалуды қамтамасыз етеді. Міне, осындай алып қаланың қақ ортасынан орын алған ҚазҰУ Қазақстандағы ең беделді университеттердің бірі ретінде кеңінен танымал. ҚазҰУ студенттеріне сапалы білім беруімен әйгілі. ҚазҰУ халықаралық академиялық институттармен және ғылыми орталықтармен тығыз байланыста, бұл оның бағдарламаларының бүгінгі жаһандық экономиканың қажеттіліктеріне сай болуын қамтамасыз етуге көмектеспек, – дей келе, профессор Экономика және бизнес жоғары мектебінің Менеджмент кафедрасында атқарған азды-көпті жұмыстарына да тоқталды.

– Менің оқыту жолым – сандық технологиялар және ғылыми зерттеулер бойынша бірнеше дәрістерді қамтиды. Сонымен қатар оқытушылар мен қызметкерлерге арналған бірнеше сессия ұйымдастырдым. Өз баяндамаларымда әдетте Еуропа университеттерінде кең таралған оқыту, педагогика және зерттеу саласындағы озық тәжірибелеріммен бөлістім. Экономика және бизнес жоғары мектебінде әлемдегі ең үздік деп саналатын Финляндия білім беру жүйесі бойынша эксклюзивті сессия ұйымдастырдық. Мен Финляндияның білім беру жүйесінің пайда болуын, өсуін және қазіргі жағдайын түсіндіріп бақтым. Финляндиялық білім беру жүйесі – әділеттілікке, ұстаздарды дайындауға, шығармашылыққа және сыни ойлай білуге бағытталғаны үшін жоғары дәрежеде бағаланады. Осы бағытта түрлі ұсыныстарымды ортаға салдым, – деді профессор.

Оқу бағдарламасы аясында профессор Айжаз Шейх білім алушылар мен оқытушы-профессорлар құрамы үшін «Қазақстандағы тұрақты даму жолындағы цифрлық бизнес пен цифрлық экономиканы түсіну» курсы бойынша семинар сабақтарын өткізді. Студенттер мен оқу орнының қызметкерлері үшін «NVivo және SmartPLS зерттеулері бойынша ғылыми ізденістерді қалай жүргізу керек және деректерді талдауға арналған қосымшаларды қалай пайдалану керек?», «Теориялық модельдер мен құрылымдарды қалай жасауға болады және оларды ғылыми зерттеулерде жоғары сапалы Scopus журналдарында жариялау үшін пайдаланудың жолдары қандай?», «Қазақстанда ғылыми-зерттеу басылымдар мәдениетін қалай насихаттауға болады?», «Ғылыми зерттеулер Қазақстан үкіметіне, өнеркәсібіне, қоғамына қандай пайда әкелуі мүмкін?» деген тақырыптарда оқыту тренингтері мен семинарлар өткізді.

– ҚазҰУ-да болған кезімде «Цифрлық дәуірдегі оқыту және педагогика» тақырыбында арнайы сессия ұйымдастырдым. «Технологиялар мен цифрландыру оқыту мен педагогикалық тәсілдерді қалай өзгертті және университет студенттерінің оқуын, курс мазмұнына деген құштарлығын, оқуға деген қызығушылығын арттыру үшін не істеу керек?», «Жас түлектерді инновациялық, жоғары талапты еңбек нарығына дайындау қалай болмақ?» деген сұрақтарға цифрлық дәуірдің басты мәселесі ретінде жауап табуға тырыстық. Экономика және бизнес жоғары мектебінің декан орынбасарлары мен кафедра меңгерушілері де қатысқан осы сессияда мен Финляндияда күнделікті сабақ барысында қолданатын әртүрлі педагогикалық тәсілдерді түсіндіріп, көрсеттім. Мәселен, аталмыш жаңа педагогикалық тәсілдерге – синхронды (бетпе-бет/онлайн және офлайн) және асинхронды (алдын ала жазылған бейнелер/YouTube) кейс-әдісті оқыту, visio-case әдіспен оқыту, диалогтік оқыту, аралас оқыту, ойын негізіндегі оқыту, симуляциялар, подкастар және прайм-тайм режимінде оқыту сияқты тәсілдерді жатқызуға болады. Мен белді университеттің көптеген дарынды студенттерімен және профессорлық-оқытушылық құрамымен кездескенім үшін қуаныштымын. Сондай-ақ өз салам бойынша деректер жинауға және зерттеу жүргізуіме ҚазҰУ-дың Экономика және бизнес жоғары мектебінің ресурстары мен жан-жақты қолдауы көмектесті. ҚазҰУ ұжымының кәсіби деңгейі мен іскерлігінің жоғарылығына тәнті болдым. Сөз соңында Қазақ ұлттық университетіне оқытушылық сапарымда көрсетілген қонақжайлылық үшін ризашылығымды білдіргім келеді, – деп сөзін тамамдады ғалым.

Нұрбек НҰРЖАНҰЛЫ

Жалпы, экология мәселесі адамзат дамуының барлық тарихи кезеңдерінде орын алып келеді. Қоршаған ортаны қорғау... Пластиктен бас тарту... Бұл бүгінде екінің бірі пікір айтатын тренд тақырыпқа айналды. Қоршаған ортаны қорғау мәселесі өзіміздің денсаулығымыздан бұрын, заманауи болып көріну үшін қажет сияқты. Экология тақырыбында сөз қозғап, көпшіліктің назарын аударуға тырысып жүргендер қатары да көбейіп жатыр. Алайда пластик заттарды тұтынумен қатар, ғаламға төнген тағы бір қауіптің бірі – жаһандық жылыну.

Жер, су, ауа – ұрпаққа мұра

XX ғасырдың басында ғалымдар Жер планетасындағы температураның өзгеруін зерттеп, жыл сайын жоғарылап отырғанын анықтаған. Ал 1980 жылы жылыну үрдісі дәлелденген.

1998 жылы Массачусетс университеті мен Аризона дендро-хронология университетінің ғалымдары Жер температурасының 1000 жылдағы өзгерісі туралы зерттеу жариялаған. Термометр болмаған кездегі ауа температурасын сол заман туралы ақпарат беретін дереккөздерден зерделеген. Нәтижесінде біраз уақыт нормадан алшақтау бәсең болып, ал XX ғасырда температураның жоғарылап, күрт өскені байқалды.

1987 жылы БҰҰ-ның Дүниежүзілік қоршаған орта мен даму комиссиясы «Біздің жалпы болашағымыз» атты есебінде «қоршаған орта үшін қауіпсіз жолда экономикалық дәуірге» аяқ басуға шақырды. Алғаш рет «Тұрақты даму» концепциясы ұсынылды. «Тұрақты даму» – қазіргі ұрпақтың қажеттілігін қамтамасыз ете отырып, болашақ ұрпақтың қажеттіліктерін қамтамасыз етуіне қауіп туғызбайтын даму.

1992 жылдың маусым айында Рио-де-Жанейро қаласында өткен БҰҰ-ның қоршаған орта мен даму бойынша өткен конференциясы «Тұрақты даму концепциясы» атты ауқымды бағдарлама қабылдады. Бұл бағдарламада түйіні шешілуі тиіс болашақта тұрақты дамуды қамтамасыз ететін жалпы мәселелер қарастырылған. ТДМ-2030 1) азаматтардың өмір сапасын арттыруға, 2) мемлекеттердің әлеуметтік-экономикалық дамуына, 3) экологиялық тұрақтылығына бағытталған 2030 жылға дейінгі мақсаттар мен индикаторлардың кешенді жинағы болып табылды. ТДМ-2030 жылға дейінгі бағдарлама 17 мақсаттан, сондай-ақ онымен өзектес 169 міндет пен 242 индикаторды қамтыды.

Осы орайда, өзім дәріс оқитын «Мұнай өңдеудегі газхимиясының үдерістері» пәні бойынша семестр бойы берген білімді пысықтау мақсатында ауқымды іс-шара ұйымдастырдық.

Атмосфералық ауаның түрлі зиянды заттармен ластануы ел-жұрттың денсаулығына кері әсер етеді, оның ішінде тыныс мүшелерінің ауруына әкеп соғады. Ауаны ластау, кәсіпорын санының артуы, орманды кесу, адамзаттың сан қилы әрекеті жаһандық жылынудың басты себебі болып тұр. Парниктік газдардың негізгі алты түрі бар, олар: су буы, көмірқышқыл газы, метан, азот тотығы, озон және хлорфторкөмірсутектер.

Атмосфераны ластайтын антропогендік көздер қатарына өнеркәсіп орындарының кейбір салалары, автокөлік және жылу энергетикасы жатады. Атмосфераға зиянды заттарды шығаруда автокөлік алдыңғы қатарда екенін білесіздер. Сондай-ақ «Қазгидромет» ғылыми-зерттеу орталығынан алынған мәліметтерге сүйене отырып және университетіміздің география және табиғатты пайдалану факультеті Метеорология және гидрология кафедрасының аға оқытушысы Аида Нұрғалиқызы дәйекті мәліметтермен толықтырды. Студенттеріміздің ой талқысы мен кеш қонақтарына әзірленген сұрақтары тақырыпты егжей-тегжейлі пысықтады.

Гүлбану ЖАҚСЫЛЫҚҚЫЗЫ,
Физикалық химия, катализ және мұнайхимия кафедрасының доценті

Более полувека служения родному университету

Ветерану Казахского национального университета им. Аль-Фараби Ережепову Адиль Ережеповичу 7 марта 2024 года исполнилось 75 лет. Коллектив факультета биологии и биотехнологии знают и уважают его как прекрасного педагога, добросовестного исследователя, скромного, заботливого, исполненного внутренним благородством и тактом человека.

А.Е.Ережепов родился в простой казахской семье в ауле Абай Тюлькубасского района Чимкентской области, где прошли детство и юность будущего педагога, ученого, признанного специалиста в области биохимии и физиологии растений. Окончив биологический факультет Казахского государственного университета им. С.М.Кирова в 1972 году, он в период с 1972 по 1975 годы обучается в аспирантуре под руководством академика АН КазССР Т.Б. Дарканбаева, ученого, внесшего существенный вклад в становление и развитие биологической науки в Казахстане в области биохимии и физиологии растений. В этот период он включается в активную научную работу, проводит свои первые исследования, выступает со своими первыми докладами на республиканских конференциях, где проявились его интерес и стремление к научной работе. После окончания аспирантуры А.Е.Ережепов начал работать в проблемной научно-исследовательской лаборатории «Биохимии обмена веществ растений» при кафедре физиологии и биохимии растений, одновременно готовя кандидатскую диссертацию, которую успешно защитил в 1984 году.

Вся дальнейшая научно-исследовательская работа А.Е.Ережепова была связана с определенной еще в аспирантские годы областью научных интересов. Им опубликовано более 226 работ в журналах, входящих в базу данных Scopus, а также журналах, рекомендованных ККСОН в области биохимии, физиологии, клеточной инженерии растений. Его хорошо знают по публикациям, помнят по содержательным выступлениям на конференциях коллеги из России, Белоруссии, Узбекистана, Таджикистана.

Важной составной частью деятельности А.Е.Ережепова стала преподавательская работа. Почти вся его профессиональная деятельность неразрывно с КазНУ им. Аль-Фараби. Начиная с 1990 года по настоящее время, он последовательно прошел путь от преподавателя до доцента кафедры биотехнологии (ранее кафедры биотехнологии, биохимии, физиологии растений) КазНУ им. Аль-Фараби. В 1996 году ему присвоено ученое звание доцента. Он разработал и читает лекции в бакалавриате, магистратуре и докторантуре студентам биологического и смежных факультетов по таким ключевым дисциплинам в бакалавриате (Биохимия человека, Биологическая химия, Структура и свойства биополимеров, Основы лабораторных исследований в биотехнологии, Биохимия, Биохимия и физиология растений, Основы биохимии, Биохимия физической культуры и спорта, Биохимия вторичных метаболитов, Клиническая биохимия, Биохимия окружающей среды, Медицинская биохимия, Основы мембранологии, Метаболизм, Техническая биохимия, Экологическая биохимия, Энзимология); в магистратуре (Биохимия и физиология мембран животных, Метаболизм ксенобиотиков); докторантуре (Фитоаккумуляция).

А.Е.Ережепов уделяет большое внимание подготовке кадров. Под его руководством защищены 3 кандидатские диссертации и более 85 магистерских диссертации и выпускных работ. В период с 1997 по 2020 годы вышли в свет: учебник Ж.К.Калекенова «Өсімдіктер физиологиясы» (под редакцией А.Е.Ережепова и 12 учебных пособий написанных им единолично и в соавторстве: «Эмбриология растений», «Основы лабораторных исследований», «Қазақ тілі терминдерінің салалық түсіндірме сөздігі: Биология», «Өсімдіктер эмбриологиясы», «Өсімдіктер физиологиясы», «Лабораториялық жұмыстардың негіздері», «Техническая биохимия», «Методическое руководство к лабораторным занятиям по культуре тканей и биотехнологии растений», «Өсімдік ұлпаларын өсіру және биотехнология бойынша зертханалық жұмыстарға арналған әдістемелік нұсқау», «Дәнді, жарма және техникалық дақылдар биохимиясы (Техникалық биохимия), «Медициналық биотехнология», «Биологиялық химия: теория және практика».

Его многолетний труд отмечен медалями: «Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігіне 20 жыл», медаль «А.Байтұрсынов» «Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-ға 75 жыл», «Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-ға 80 жыл», «Ұлағатты ұстаз» и нагрудным знаком «Білім беру ісінің құрметті қызметкері».

О человеке принято судить по его делам. Вся его профессиональная деятельность говорит о том, что он добросовестно и качественно выполняет своё дело и в этом служит примером для своих молодых коллег и студентам. Адиль Ережеповича олицетворяет в себе лучшие качества подлинного педагога – порядочность, честность, надежность, скромность. Таким его знают многочисленные друзья, ученики и коллеги. Желаем юбиляру крепкого здоровья, долгих лет жизни и плодотворной работы в атмосфере благодарного почтения и глубокого уважения.

Серик МУХАМБЕТЖАНОВ,
к.б.н., и.о. доцента
Ерлан КИРШИБАЕВ,
к.б.н., ст. преподаватель кафедры биотехнологии

В канун памятной даты – 35 годовщины со дня вывода советских войск из Афганистана, военной кафедрой НАО «Казахский национальный университет имени Аль-Фараби» проведена патриотическая акция «Присяге воинской верны!», с участием преподавателей военной кафедры воинов –интернационалистов полковника запаса Кожахметова Хасена Койшыгараевича, полковника запаса Хает Вадима Эдуардовича и подполковника в отставке Шашацкого Александра Николаевича.

Присяге воинской верны!

Открывая патриотическую акцию, начальник военной кафедры полковник запаса Ажимов О.В. отметил, что в период с 1979-го по 1989 год через горнило афганской войны прошли свыше 22 тысяч воинов-интернационалистов из Казахстана, все воины – участники той войны проявили лучшие качества солдата, офицера, воина-интернационалиста и достойно выполнили свой воинский долг и были верны воинской присяге!

В рамках патриотической акции проведены Уроки мужества со студентами, обучающимися на военной кафедре, учащимися колледжа КазНУ имени Аль-Фараби, гимназии Национального центра «Бобек», физико-математической школы «ASPM» и гимназии №132 города Алматы. Всего акцией было охвачено более 700 школьников и свыше 800 студентов.

Заслуженные ветераны, выступая перед студентами, вспоминали своих боевых товарищей, говорили о том, что им пришлось испытать на войне. Они достойно перенесли все тяготы, проявляя воинскую доблесть, мужество и героизм, этому способствовало настоящее войсковое товарищество, проявленное нашими солдатами и офицерами в ходе выполнения интернационального долга.

Генеральный директор Национального центра «Бобек» Баян Файзуллина, директор физико-математической школы «ASPM» Наиля Текин и директор колледжа КазНУ имени Аль-Фараби Райхан Еркебай выразили слова глубокой признательности руководству военной кафедры КазНУ имени Аль-Фараби и ветеранов-афганцев за активную деятельность по военно-патриотическому воспитанию подрастающего поколения казахстанцев. А 15 февраля 2023 года студенты военной кафедры вместе с преподавателями приняли участие в церемонии возложения цветов и встречи воинов интернационалистов в парке имени 28-героев панфиловцев в городе Алматы.

Каиржан ТУРЕЖАНОВ

Забота о студентах воплощается в новых общежитиях

В современном образовательном мире одним из ключевых аспектов успеха университета является забота о комфорте и благополучии студентов.

Казахский национальный университет им. Аль-Фараби продолжает свою постоянную работу по улучшению условий проживания и обучения своих студентов. В этом контексте, анонсированное строительство трех новых общежитий — это яркий пример преданности университета созданию благоприятной образовательной среды.

КазНУ всегда уделял внимание развитию и модернизации своей инфраструктуры. Новые общежития станут важным дополнением к уже существующим учебным комплексам, их появление поможет университету удовлетворить растущий спрос на жилье для студентов. Это плановое расширение инфраструктуры направлено на улучшение качества жизни студенческого сообщества.

Важным аспектом этого шага является не только увеличение количества мест для проживания, но и создание современных условий, способствующих комфортному проживанию и обучению. Новые общежития будут оснащены передовыми технологиями, учитывая потребности современных студентов и их запросы в области комфортного проживания.

Благодаря этому инвестиционному шагу, КазНУ демонстрирует свою приверженность созданию оптимальных условий для учебы и развития студентов. Новые общежития будут способствовать формированию полноценной студенческой жизни, включающей не только учебу, но и культурные мероприятия, социальные и спортивные мероприятия.

Это стратегическое решение КазНУ отражает его философию, ориентированную на поддержку и развитие студентов. Университет стремится создать условия, которые позволят студентам полностью реализовать свой потенциал и достичь успеха в учебе и в жизни.

Таким образом, строительство трех новых общежитий в Казахском национальном университете подтверждает его позицию в качестве лидера, который не только обеспечивает качественное образование, но и активно трудится над созданием комфортной и благоприятной среды для своих студентов. Это еще один шаг КазНУ им. Аль-Фараби на пути к обеспечению высокого уровня студенческого опыта и долгосрочного успеха своих выпускников.

Самал САГНАЙКЫЗЫ,
к.и.н., ст.преподаватель кафедры довузовского образования

OUR GRADUATE

Minister of Energy of the Republic of Kazakhstan

Almasadam Satkaliyev was born on 31 October 1970 in Almaty. In 1992 he graduated from the Al-Farabi Kazakh National University, specialising in mechanics, with a degree in mechanics and applied mathematics. In 2002, he defended his thesis on "Planning of pipeline transportation projects in relation to the oil and gas industry of the Republic of Kazakhstan". In 2015 he graduated from the Executive MBA programme of the Graduate School of Business of Nazarbayev University (joint programme with the Fuqua School of Business of Duke University). In 2016 he graduated from the Stanford Executive Programme of the Graduate School of Business of Stanford University. He is a Doctor of Economics.

Career

Since April 4, 2023 by the decree of the President of the Republic of Kazakhstan he has been appointed Minister of Energy of the Republic of Kazakhstan

Since 14th August 2018 till April 2023 – Managing director – Head of Asset Management Directorate at “Sovereign Wealth Fund “Samruk-Kazyna” JSC.

July-August 2018 – Deputy Chairman at Association of Legal Entities “Kazakhstan Association of Oil-Gas and Energy Sector Organizations “KAZENERGY”.

2012-2018 – Chairman of the Management Board at “Samruk-Energy” JSC.

2011-2012 – Managing Director at “Sovereign Wealth Fund “Samruk-Kazyna” JSC.

2007-2011 – Chairman of the Board – President, First Vice-President, Chairman of the Board at “Kazakhstan Electricity Grid Operating Company “KEGOC” JSC.

2007 – Vice-Minister of Energy and Mineral Resources of the Republic of Kazakhstan.

2006-2007 – Director for Energy Assets management at “Kazakhstan Holding for Management of State Assets “Samruk” JSC.

2001-2006 – First Vice President, Vice President for Economy, Financial Director at “Kazakhstan Electricity Grid Operating Company “KEGOC” JSC.

1997-2001 – Head of Project Management Department, Managing Director of the Representation in Astana, Vice President for Economy, Head of Clearing Department, Manager of Clearing Department at “NOTC “KazTransOil” JSC.

1992-1997 – Directorat “Tassat” LLP.

Nurbek NURZHAN

My chinese english class

Observing the university news, we can easily notice that Al-Farabi Kazakh National University’s international relationships are becoming more versatile, and in some directions, it is becoming even stronger. “KazNU strengthens ties with East China Pedagogical University”, “KazNU and Shanghai Political-Legal University signed a cooperation agreement”, “KazNU conducts joint research with Tianjin Institute of Industrial Biotechnology” – these types of headlines continue to serve as evidence of good cooperation between the universities of the two neighboring countries.

In accordance with the above-mentioned, it is pertinent to observe our teaching experience related to the last semester when we had a group of master’s degree students majoring in Translation Studies, all of whom were dealing with the Chinese language. Initially, it was totally unusual for an English class when all the students spoke Chinese, and this language served as a lingua franca for some situations when proficiency in the English language was required from students. In our classes, we are used to speaking Kazakh or Russian for translanguaging to teach new material, especially when it concerns the Translation Studies specialty. For that class, the language was different, and I believe the graduate students’ experience might be useful and interesting for many who aim to move a few rungs up the professional career ladder with a diploma from Al-Farabi Kazakh National University. The only person who spoke three languages, namely Kazakh, Russian, and Chinese, was Alima Sadenova, and her excellent professional skills were helpful not only in our class but also for the Faculty of Oriental Studies and the university-framed events. Alima expressed her thoughts in her sincere writing: “ [...] after graduating from university in China, I decided to continue my studies in my profession of translation. Any professional field requires highly qualified skills and knowledge from a person, so I decided to enroll in one of the most prestigious universities in the country – Al-Farabi Kazakh National University. The university is included in the ranking of the best universities in Kazakhstan, has many years of experience, broad-profile education, and rich traditions. On the first day of my studies, I was lucky enough to meet many talented students who also aim to get a quality education and a master’s degree. There were also many foreign students interested in learning our language and culture. Students come from all over the world to enroll in our university. My classmates all came from China. Despite the differences in cultures, we always find a common language and common topics for conversation. Since I myself have lived abroad for a long time while studying, I know how difficult it can be for them. Therefore, I also always try to help them so that they enjoy their stay here. When they do not understand some words, or even when they are interested in where they can go

for a weekend or where they can buy something, I am always happy to help them. [...] Despite all the challenges we have to face, I will always remember my student years with gratitude. My studies at the university gave me invaluable experience and became a significant part of my life. And if I was given the opportunity to choose again, I would repeat everything.”*

Bahnar Dankai is also very positive about her first semester at KazNU: “[...] why did I come to this country? Because as an ethnic Kazakh, Kazakh, the official language of Kazakhstan, is my mother tongue, and Kazakh culture in Kazakhstan is also my culture. But I knew nothing about it, so I wanted to learn about the only people in the world without beggars – Kazakhs. To learn my native Kazakh language, learn about my culture, understand the history of my ancestors. When I came to Almaty, I began to learn Kazakh. From being afraid to speak and unable to speak at the beginning to the generous communication now, I have made great progress in my native language learning, which is also thanks to my teachers and classmates. They helped me assimilate into the Kazakh culture. After I finished my language study, I applied for a master’s degree in KazNU. Because I want to receive a higher level of education, improve myself, and also want to leave more beautiful moments in this beautiful city of Almaty. Since the first semester of my master’s study, I have gained a lot of recognition and encouragement from teachers and love from classmates, and I am also working hard to improve my ability. [...] I would like to thank everyone I met who helped me, encouraged me, and supported me!”*

Another student of Kazakh ethnicity, Enkar Bashar, is from Yili, Xinjiang, China and has chosen the graduate program at Al-Farabi KazNU despite of being a busy and successful business lady: “Although I am a Kazakh myself, my Kazakh language foundation is not very good due to long-term living in China and the influence of the environment. [...] On the one hand, my parents are also Chinese teachers. Most of the friends I have contact with are Han Chinese, so my Chinese proficiency is better than that of Kazakhstan. But as a Kazakh myself [...] I want to use these two years of study to do my best to improve my Kazakh language level. [...] After I graduated in China in 2020, I went to work in Hangzhou [...] I [...] engaged in my personal hobby: the beauty industry. At the same time, [...] also co-founded a Xinjiang-themed cosmetics brand. Because China and Kazakhstan are very symbolic friendly countries along the Belt and Road Initiative. How to maximize this learning opportunity is entirely up to me. I am very happy to study here. On the one hand, I have friends and family whom I have not seen for a long time, and on the other hand, I have met new teachers and classmates in school.

Hearing is false and seeing is believing. Only when you feel and understand it in person can you make a judgment standard for your own definition. [...] The similarity is that China and Kazakhstan are both large, multi-ethnic countries and are as tolerant as the vast lands of the two countries. They will not turn away guests. The purpose is that everyone who comes is a guest and is warm and welcoming, entertain. [...] no matter what job I pursue, the two years of study and the various people I have met It will become an important lesson in my life. I am very happy to meet you all. To use a Chinese saying, in the vast sea of people, meeting each other is fate. [...] to use an old Kazakh saying: If God bless us, we will meet again!”*

Lingling Wang speaks Russian, besides her native Chinese, and once she visited Kazakhstan in 2018, then decided to stay longer because she gradually fell in love with Almaty: “I think Almaty is a city with beautiful scenery, leisurely elegance, and etiquette. Slowly, my Russian is good. When I get up, I often walk on the street, especially in autumn and winter, the scenery is particularly beautiful. [...] I know that this is also an opportunity for me to learn English again. Therefore, I should seize this opportunity to make up for my English. I will memorize the words again, learn grammar. [...] Almaty is like my second hometown. I love everything about Almaty, and I will do the same in a while. Work harder to study. There is a saying in China: live and learn. This sentence has always been beneficial to me.”*

Yu Ting, whose name is equivalent to ‘Morning Star’, is often being called “Таңшолпан” by her classmates. She speaks Kazakh very well thanks to her four-year study of the Kazakh language in China, and her English skills are also well-developed, although Yu Ting finds her graduate program quite challenging: “The study of master’s students is completely different from that of undergraduate students. The teaching models of China and Kazakhstan are also very different. Over time, I found that I liked this teaching method in Kazakhstan more and more. The teacher will give us a lot of time to think about problems by ourselves in class. I can express my thoughts freely. This is very different from the model of Chinese teachers teaching students to listen. [...] I am very happy to meet my teachers and classmates. They are like bright lights, illuminating me when I fall into confusion and darkness. I am sincerely grateful to them. [...] I hope that my postgraduate life can be full and interesting.”*

More and more international students are becoming interested in studying in Kazakhstan, especially at Al-Farabi Kazakh National University. Before making the final decision, people usually research on their plans, so it might be very helpful to hear from students at the same level, now our students, who have shared their feelings and beliefs. In connection with the approaching Chinese New Year, which is one of the most significant and extensively observed holidays in Chinese culture, we are expressing our best wishes to all the Chinese students studying at Al-Farabi Kazakh National University and looking forward to our country’s traditional celebration of Nowruz in the following month. Despite all the differences, in fact, there are more similarities between people from different countries, and human beings around the world need peace and well-being.

SHAYAKHMET A.G.
Foreign language department, dozent

* *Students’ writings have not been edited and given in their original version.*

Prepared by Aizhan MULDAGALIEVA

№7 (1920) 26.02.2024 ЖЫЛ АПТАЛЫҚ 1948 ЖЫЛДЫҢ 20 СӘУІРІНЕН ШЫҒА БАСТАДЫ WWW.FARABI.UNIVERSITY

Мамандық таңдау маңызды

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-да мектептерге барып, кәсіби бағыт-бағдар беру жұмысы жыл бойы жүргізіледі. Шығыстану факультетінде де осы жұмыс аясында Қазақстанның түкпір-түкпірінде орналасқан мектептермен тығыз жұмыс жүргізілуде. Жоспарланған факультет-ішілік онлайн, офлайн кездесуден басқа, әр кафедра, әр оқытушы осы бағытта жұмыс істейді. Жыл сайын осындай жұмыстың нәтижесінде шығыс тілдеріне қызығушылық танытқан студенттердің саны көбеймесе, азайған емес.

Осындай мектеп пен университет арасындағы ынтымақтастықтың бастауы ретінде Шымкент қаласында орналасқан «Абадан» мектебіне кәсіби бағыт-бағдар беру мақсатында өзіміз бас болып, іссапар ұйымдастырдық.

«Абадан» мектебі – Шымкент қаласындағы жапон мектептерінің оқыту жүйесін өз білім беру жүйелеріне енгізіп жатқан білім ордасының бірі. Мектеп әкімшілігінің айтуынша, жан-жақты зерттеу жүргізіліп, нәтижесінде осы жапон оқыту жүйесі біздің қазақи болмысқа жақын деген ниетпен мектепке енгізуге шешім қабылданған екен. Жапон мектептерінің үлгісінде, «Абадан» мектебінде балалар өз қолымен өсімдік түрлерін егіп, оны өздері қарап, баптайды. Сондай-ақ мектепте балаларды қоршаған ортаға мейіріммен қарауға, табиғатты аялап, қорғауға үйрету үшін үй жануарларын ұстайды. Сонымен қатар жапон тіліне, Жапонияға қызығушылық танытқан оқушыларға жапон тілі факультатив ретінде оқытылады. Осындай жапон біліміне, жапон мәдениетіне қызығушылық танытын жатқан мектепті жапонтану бөлімінің оқытушылары Жапониямен жақын таныстыру мақсатында оқушылармен кездесу өткізді. Кездесу шығыстану факультеті Қиыр Шығыс кафедрасының жапонтану бөлімімен таныстырудан басталды. Жапония, жапон тілі, жапон университетінде білім алу мүмкіндігі туралы презентация жасалып, кездесу Жапонияның ұлттық киімі – кимоно кигізу мастер-класымен аяқталды.

Осы кездесу балалардың жапонтануға деген қызығушылығын оятып, болашақта жапон тілін оқып, екі ел арасындағы байланысты жалғастыратын көпір боларына сенім мол. Сөйтіп, білім мен ғылым, бизнес, дипломатия саласында жүрген жапонтанушылар қатарын көбейтсе, біздің оқытушылардың еңбегінің ақталғаны.

Самал БОРАНҚҰЛОВА,
Әсия НҰРЕЛОВА,
Қиыр Шығыс кафедрасының оқытушылары

Қазақ робототехникасын әлемге танытуда

ҚазҰУ-дың механика-математика факультеті Механика кафедрасының оқытушылары Бекзат Аманов, Берік Сағитжанов, білім беру бағдарламасының докторанты Заңғар Рахматулла және кафедра түлектері С.Төленов, Е.Жолдасов, М.Смамқожаевтардың жетекшілігімен Алматы қаласы мектептерінің дарынды оқушыларын робототехника саласы бойынша халықаралық деңгейдегі чемпионаттарға дайындап, үздіктер қатарына қосуда. Мақсат – әлемге Қазақстанның робототехника саласын таныту және жеңіс тұғырына көтерілу.

Команда Индонезияның Депок қаласында өткен Robotics competition FIRST Tech Challenge IFR Nusantara Regional-да Қазақстан намысын қорғап келді. Алматы қаласындағы №124, №119 мектеп-лицей, Zaman мектептерінің 6-11 сынып оқушыларынан құрылған «124» командасы FIRST Tech Challenge IFR Nusantara Regional жарысының жеке командаларды іріктеу кезеңінде 1-орынды иеленді. Төмендегі кестеде көрсетілгендей, командамыздың жеке нөмірі – 23088. Жарысқа бес елден 30 команда қатысты. Алматылық оқушылар Оңтүстік-Шығыс Азия елдерінен келген 150 жас робототехникпен бірге жеті марапатқа ие болды: Control award (1-орын), Роботты басқару марапаты Think Award (3-орын), шығармашылық ойлау арқылы инженерлік кедергілерді жою, Connect Award (3-орын).

Сондай-ақ Қазақстан құрамасы Үндістанда өткен, 220 команда бақ сынасқан The Goa International Robotics Festival халықаралық ашық чемпионатына да қатысты. Ел намысын қорғаған командалардың бірі – Механика кафедрасының оқытушылары дайындаған «Qazaq Style» командасы.

«Qazaq style» командасы Алматы қаласының №124, №81, №178, №206, №200 мектептерінің және Түркістан облысы Жетісай қаласының №6 мектебінің оқушыларынан құралған.

Үш күндік чемпионаттың қорытындысы бойынша «Qazaq style» құрама командасының қоржыны үш жас санатындағы алты жоғары наградамен толықты. Солардың ішінде 12 жастан 18 жасқа дейінгі FIRST Tech Challenge (FTC) санаты бойынша 1-орынды «Inspire award 1st runner up» – «Qazaq style» командасы иеленді.

Динара ТУРАЛИНА,
Механика кафедрасының аға оқытушысы

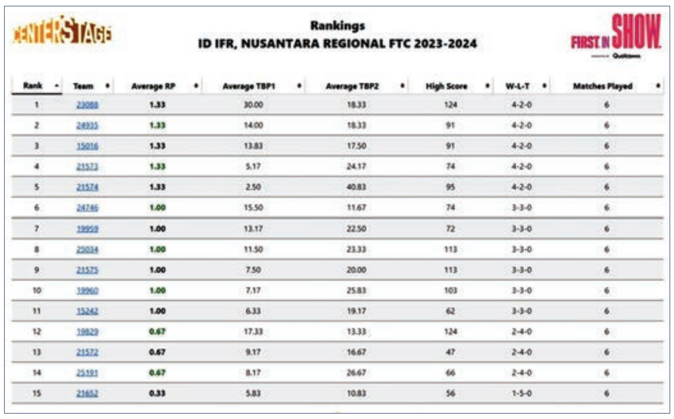

Rankings
ID IFR, NUSANTARA REGIONAL FTC 2023-2024

Rank	Team	Average RP	Average TBP1	Average TBP2	High Score	W-L-T	Matches Played
1	23088	1.33	30.00	18.33	124	4-2-0	6
2	24935	1.33	14.00	18.33	91	4-2-0	6
3	15016	1.33	13.83	17.50	91	4-2-0	6
4	21573	1.33	5.17	24.17	74	4-2-0	6
5	21574	1.33	2.50	40.83	95	4-2-0	6
6	24746	1.00	15.50	11.67	74	3-3-0	6
7	19959	1.00	13.17	22.50	72	3-3-0	6
8	25034	1.00	11.50	23.33	113	3-3-0	6
9	21575	1.00	7.50	20.00	113	3-3-0	6
10	19960	1.00	7.17	25.83	103	3-3-0	6
11	15242	1.00	6.33	19.17	62	3-3-0	6
12	19829	0.67	17.33	13.33	124	2-4-0	6
13	21572	0.67	9.17	16.67	47	2-4-0	6
14	25191	0.67	8.17	26.67	66	2-4-0	6
15	21652	0.33	5.83	10.83	56	1-5-0	6

Ұлт болашағы – ұрпақ тәрбиесінде

Жоғары оқу орнына дейінгі білім беру факультетінде жастардың бойындағы рухты ояту, жүрек көзін ашу, білім мен өнердің қиын да қызықты жолында бәсекеге қабілетті дарынды ұл-қыздарды өнерге баулу мақсатында құрылған «Асыл сөз» стартабы жұмыс істейді.

Стартаптың мақсаты – көркем сөз оқу шеберлігіне даярлау, поэзияға бейімді жастардың шығармашылығын шыңдау, олардың тырнақалды туындыларын жарыққа шығару, өнер байқауларына, білім сайыстарына қатыстырып, қоғамдағы өз орнын айқындауға бағыттау. Биылғы оқу жылының басынан бері стартап мүшелері бірнеше іс-шараға қатысып, түрлі марапатқа ие болуда. Бұйыртса, қара шаңырақ университетіміздің 90 жылдық мерейтойына шәкірттеріміз өз өнерлерімен үлес қосуды жоспарлаудамыз. Қазір бұл жобада факультетіміздің Жоғары оқу орнына дейінгі дайындық кафедрасы, колледж, лицей шәкірттерінен дарынды балалар топтастырылуда. Олардың арасында болашақ журналист, филолог, өнер саласының сахнасында ұйымдастырушы, жүргізіші, актер мамандығын таңдаған жастар бар.

Биылғы оқу жылында стартап мүшелері «Атамекенім – Қазақстан», Ә.Нұршайықовтың 101 жылдығына орай ұйымдастырылған «Бір ғасыр, бір жыл» әдеби кешіне, «Мағжан оқуларына» қатысып, өздерінің талаптарын ұштады. Жүлделі орындарға ие болып, ұстаздарының ризашылығына бөленді. Алдағы уақытта университетіміздің 90 жылдығы аясында әдеби кеш өткізу жоспарлануда. «Бұлақ көрсең, көзін аш» дегендей, талантты жастардың талабын ұштап, олардың шығармашылық бағыттарын айқындап, түрлі додаларға қатыстыру арқылы қабілет-қарымын шыңдаймыз. Бір айта кететіні, шетелден келген қандас бауырларымыз жат елде оқып, білім алса да, өз ана тілдеріне деген зор сүйіспеншілігі мен құрметін жоғалтпаған. Жүрек түбінде атажұртқа деген зор махаббатпен өскен ұл-қыздардың рухы мықты!

Жанна ӘДІЛХАНОВА,
жоғары оқу орнына дейінгі білім беру факультетінің аға оқытушысы

ҚҰРЫЛТАЙШЫ:
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Басқарма Төрағасы – Ректоры
Жансейіт ТҮЙМЕБАЕВ

Ақпарат және коммуникациялар департаментінің директоры
Қаншайым БАЙДӘУЛЕТ

Бас редактор: Гүлнар ЖҰМАБАЙҚЫЗЫ
Жауапты хатшы-дизайнер: Талғат КІРШІБАЕВ
Тілшілер: Қайыржан ТӨРЕЖАН, Гүлзат НҰРМОЛДАҚЫЗЫ, Нұрбек НҰРЖАНҰЛЫ
Фототілші: Марат ЖҮНІСБЕКОВ
Корректор: Күләш ҚАДЫРБАЕВА

Газет 1994 жылдың 7 ақпанында Қазақстан Республикасының Баспасөз және бұқаралық ақпарат министрлігінде тіркеліп, № 1242 куәлігі берілген

МЕКЕНЖАЙЫ:
- 050040, Алматы қ., Әл-Фараби даңғылы, 71, ректорат, 3-қабат, №305, 307 бөлме. Байланыс телефоны: 377-33-30, ішкі: 32-27, 32-28, тікелей: 377-31-48.
- Электронды мекенжай: **kaznugazeta@gmail.com**
- Газет редакцияның компьютер орталығында теріліп, беттелді. «Everest» баспаханасында басылды.

Кезекші редактор: Нұрбек НҰРЖАНҰЛЫ

Бағасы келісім бойынша.
Газетке жазылу индексі: 64787
Таралымы – 3000

- Жарияланған мақаладағы автор пікірі редакцияның көзқарасын білдірмейді.
- Редакцияға түскен қолжазба қайтарылмайды, үш компьютерлік беттен асатын материалдар қабылданбайды.
- «Qazaq universitetine» жарияланған мақала көшіріліп басылса, сілтеме жасалуы міндетті.
- Жарнама мәтініне жарнама беруші жауапты.